

standere af overhovedet at bruge erklæringer, synes jeg bestemt, det er glædeligt.

Så er der det med de nationale parlamenters rolle. Der har været sagt lidt forskelligt. Spørgsmålet er, om vi ved et sådant initiativ blander os i andre landes ret til at lave det, som de ønsker. Det mener jeg ikke vi behøver gøre. Det, der er afgørende her, er, at vi sørger for at lave nogle mekanismer, der giver EU-procedurer, som gør, at vi her i Folketinget får mulighed for at reagere tids nok på de forslag, som vi ønsker at reagere på.

Om andre lande ønsker at gøre brug af den samme mulighed, er deres afgørelse, så jeg mener ikke, der behøver at være noget modsætningsforhold mellem at styrke de nationale parlamenters rolle og det, at vi selvfølgelig ikke skal blande os i andre landes måde at indrette sig på.

Jeg har nævnt det om dagsordensforslagene, men jeg vil afslutningsvis sige, at når vi taler om et demokratisk underskud i EU, må vi også tale om et demokratisk underskud i Danmark, da Danmark er en del af EU. Jeg skal ikke undlade i en debat som denne også at gøre opmærksom på, at vi fra Dansk Folkepartis side mener, at skal man skabe større demokrati, åbenhed og folkestyre om behandlingen af EU-sager her i Danmark, kræver det, at Europaudvalgets møder som udgangspunkt bliver åbne og kun er lukkede, når det er absolut nødvendigt af hensyn til en forhandlingsposition. Det er ikke situationen i dag; her er udgangspunktet lukkede Europaudvalgmøder, og det mener vi er forkert.

Den anden del, jeg lige vil nå at nævne her under debatten, er, at det heller ikke er et særlig godt udtryk for demokrati og folkestyre, når man tænker på åbenhed og den slags, at man i dag og i går har diskuteret og forhandlet intenst i Statsministeriet om den danske position på regeringskonferencen, og hvor statsministeren, siger han ifølge pressen, har givet partilederne en orientering om status på regeringskonferencen, når ikke alle partier har været inviteret til den samme statusorientering. Det er vel heller ikke et udtryk for særlig meget demokrati og folkestyre.

Lad mig bare antyde med disse bemærkninger til slut, at hvis man fra flertallets side virkelig mente noget med det om, at man skulle det demokratiske underskud til livs, var der faktisk også steder, hvor man kunne starte indenlands her i Danmark. Man kunne umiddelbart sætte

det i kraft i dag ved eksempelvis at invitere alle partier til de samme statusorienteringer, som Statsministeriet giver. Der kunne man jo starte, og så var man faktisk nået et lille stykke hen ad vejen på nogle områder, hvor vi selv har retten her i Danmark til fuldstændig suverænt at bestemme.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Flere talere har været så elskværdige at omtale mit indlæg her i dag og den indsats, regeringen har gjort for at skabe større åbenhed, i pæne vendinger. Det vil jeg gerne takke for. Jeg mener også, det er med rette, at jeg på regeringens vegne kan tage imod denne tak.

Der er faktisk sket betydelige fremskridt inden for de sidste par år og først og fremmest på basis af en dansk indsats.

Der har været en mere principiel debat om, hvad EU-samarbejdet egentlig er for noget, og hvordan man bedst karakteriserer det.

Jeg mener hr. Duetoft kom det ganske nær, når han siger, at det billede, der tegner sig for EU-samarbejdet, er – og jeg vil sige endda i stigende grad – et samarbejde mellem suveræne nationalstater, og det er vel at mærke et samarbejde mellem demokratiske nationalstater.

Det er jo deri, konstruktionen har sin styrke. Det er også deri, konstruktionens demokratiske natur viser sig. Det er ikke et samarbejde mellem diktatoriske etpartistater, men mellem lande, hvor alle regeringer, som har den afgørende indflydelse i samarbejdet, direkte udgår af de nationale parlamenter og er i overensstemmelse med de nationale parlamenter. Det er grundlaget i samarbejdet.

I øvrigt er det selvfølgelig altid en intellektuel interessant, men håbløs opgave at putte EU-samarbejdet i en bestemt boks ud fra en statsretlig teori eller en statsdannelsesteori. EU-samarbejdet er et samarbejde af en ganske særlig art med karakteristika, som vi ikke har set for et samarbejde mellem stater på noget tidligere tidspunkt.

Det har sin styrke i, at det er et samarbejde, der meget hviler på, at det er demokratiske stater, der samarbejder, og at der dertil er det særlige ved samarbejdet, at det er af en forpligtende art, og at der findes et organ i Kommissionen, som har eneret på at have initiativretten på de centrale områder i søjle 1.

Fru Charlotte Antonsen var inde på spørgsmålet om regeringens holdning til afgivelse af erklæringer i det hele taget. Jeg vil her henvise